



широ сподіваємося, що результати II Спаських читань матимуть дієвий вплив на культурні й наукові процеси означеного регіону.

Але найголовніше, задля чого й проводився цей науковий форум: відбулося широке й невимушене, в т.ч. й неформальне, професійне спілкування дос-

лідників з різних куточків України й зарубіжжя, об'єднаних спільними науковими інтересами, тематикою досліджень; були обговорені актуальні й найбільш дослідницькі проблеми, намічені нові плани. Один із таких планів – проведення III Міжнародних Спаських наукових читань восени 2014 р.

Ольга Шамиуріна (м. Сімферополь)

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ, КУЛЬТУРИ ТА ЕТНОГРАФІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО КРИМУ»: 5 РОКІВ ПЛІДНОЇ РОБОТИ

5–7 жовтня 2012 року в селищі Новий Світ відбулася V Міжнародна наукова конференція «Актуальні питання історії, культури та етнографії Південно-Східного Криму». Захід проводиться щорічно, починаючи з 2008 року. Ідея проведення наукової конференції «Актуальні питання історії, культури та етнографії Південно-Східного Криму» була продиктована необхідністю заповнити прогалини в історії, зберегти культурну спадщину регіону для нащадків. Вона була реалізована в 2008 році членами «Благодійного фонду «Афінеон» за підтримки Новосвітської селищної ради. З 2010 року співorganizатором конференції стала Кримська республіканська організація Національної спілки краєзнавців України. Захід одразу ж привернув увагу наукової громадськості, яка активно відгукнулася на запрошення до вивчення Південного Сходу Криму. Уже 2010 року значно розширилась географія учасників, і конференція отримала статус міжнародної.

Спочатку основною метою конференції була популяризація історико-культурної спадщини Південно-Східного Криму і сприяння його вивченню. Проте з часом поступово розширилися географічні рамки досліджуваної території і збільшився спектр напрямків, що вивчаються.

Безумовно, якщо чітко дотримуватися заданих регіональних меж у дослідженнях, то частина матеріалів з історії та культури може бути незаслужено забутою. Так, як у випадках, коли йдеться про події, що відбуваються в інших регіонах Криму або за межами півострова, але так чи інакше пов'язаних з Південно-Східним Кримом. Тому на сьогоднішній день географічні рамки досліджень фактично значно розширені.

Міжнародна наукова конференція «Актуальні питання історії, культури та етнографії Південно-

Східного Криму» отримала репутацію заходу, який відкриває нові горизонти для виявлення і вивчення раніше невідомих фактів з минулого. За роки плідної роботи дослідників було видано чотири збірники доповідей. Готується до публікації п'ятий.

Приємно знати, що нові відомості, озвучені на конференціях, одразу стають доступними. Це є однією з особливостей конференції. Вони публікуються в регіональних газетах «Судацькі вісті», «Кримська п'ятниця», на міських порталах новин, широко використовуються школярами регіону при проведенні досліджень.

Важливість внеску учасників конференції у вивчення та популяризацію історичної спадщини високо оцінено представниками влади, які привітали гостей з її відкриттям. Серед тих, що висловили вітання, були депутат Верховної Ради України Б.Д. Дейч, Судацький міський голова В.М. Серов, Новосвітський селищний голова А.П. Пугачов.

На пленарних засіданнях конференції в цьому році пролунала низка яскравих доповідей. Серед них: презентація доктора історичних наук, професора кафедри історії України Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського (Сімферополь) А.А. Непомнящого «18 випусків книжкової серії «Бібліографія кримиознавства»: завдання, здобутки, перспективи». Не обійшлося й без доповідей про видатних діячів, що залишили свій слід в історії Південно-Східного регіону Криму. Цьому напрямку була присвячена доповідь доктора історичних наук, професора В.Ю. Ганкевича, присвячена перебуванню в Судаку О.Ф.Л. Віесс де Мармона, герцога Рагузького.

Найбільшу популярність на конференції отримали проблеми музеєфікації й охорони пам'яток історії та культури: доповіді Н.В. Кармазіної,

Д.А. Ломакіна, К.І. Нагорняка, П.В. Остапенко, Л.М. Сазонової, А.А. Соколова, І.Ф. Стельмах. Потрібно відзначити, що такий особливий інтерес до питань збереження та охорони культурної спадщини є симптоматичним. Складність ситуації, що склалася, настільки очевидна, що окреслене коло проблем опинилося під пильною увагою істориків.

Серед доповідей краєзнавчого спрямування найбільшу зацікавленість викликали доповіді Т.А. Дерусової «Веселівська трагедія: 45 років потому». Доповідач повідомила про техногенну катастрофу, що сталася в 1967 році у селі Веселе Судацького регіону. Лихо забрало життя понад 20 осіб, більшість з яких – діти.

На конференції звучали доповіді, у яких було викладено дослідження культурних, історичних та етнографічних зв'язків Південного Сходу Криму з іншими регіонами. Найбільший інтерес був прикутий до виступу російських колег Д.А. Яцюка, А.В. Іванова (наукові співробітники «Південноросійського центру археологічних досліджень» м. Краснодар, Російська Федерація), які простежили зв'язок пізньосередньовічного населення Анапи з мешканцями Криму.

Традиційно деякі з доповідей були відзначені подарунками від спонсорів заходу. В цілому пленарні засідання пройшли в теплій, дружній обстановці. Що, втім, не завадило появі декількох палких дискусій.

У цьому році для учасників конференції гості підготували пізнавальну програму. Для бажа-



ючих була організована екскурсія в ботанічний заказник Новий Світ на стежку Л.С. Голіцина і в Судацьку фортецю. Під час святкової вечері для гостей конференції була проведена дегустація унікальних ігристих вин. Були запропоновані краші зразки продукції заводу шампанських вин «Новий Світ». Це єдине у Криму та одне з двох в Україні підприємств, що виробляють шампанське за класичною технологією пляшковим способом. Крім того, було організовано відвідування учасниками конференції православної святині – Топловського монастиря.

Цікаво, що в наукових колах конференцію назвали «Новосвітською», незважаючи на те, що досліджувані питання виходять далеко за межі цього маленького селища. Ще конференція має репутацію молодіжного заходу як майданчика для випробування сил молодими вченими. Багато колишніх учасників-аспірантів сьогодні вже виступали на конференції у статусі кандидатів історичних наук. Конференція «Актуальні питання історії, культури та етнографії Південно-Східного Криму» на сьогодні визнана однією з найбільш успішних дослідницьких проектів Криму. Так, захід отримав подяку від Республіканського комітету у справах національностей, став переможцем номінації «Кращий дослідницький проект – 2011».

Наступна конференція планується на перші вихідні жовтня 2013 року.

Олександр Севастьянов (м. Сімферополь)

«БІОБІБЛІОГРАФІЯ КРИМОЗНАВСТВА» ДОЛАЄ НОВІ ВИСОТИ

Розвиток сучасної української історіографії та її краєзнавчого аспекту зокрема потребує від дослідників, що обрали цю стежку своєю професією, не тільки відповідальності за сказане у книзі чи статті слово, але й схильності до міцного організаторського хисту, спрямування до наукового пошуку нових, молодих генерацій дослідників. У цьому сенсі багаторічні зусилля доктора іс-

торичних наук, професора Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, Заслуженого діяча науки і техніки АРК, голови Кримської республіканської організації НСКУ Андрія Анатолійовича Непомнящого широко відомі науковій спільноті України. Окрім власних якісних та ґрунтовних досліджень очільник кримських краєзнавців торує шлях для тих,